Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0504U000463

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-09-2004

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чайка Володимир Миколайович
2. Chayka Volodymur Mukolayovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-06-2004

Спеціальність за освітою: 7.070402; 7.070404

Місце роботи здобувача: Інститут захисту рослин

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 03022, м.Київ-22, вул.Васильківська,33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут захисту рослин

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 03022, м.Київ-22, вул.Васильківська,33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.33.19

Тема дисертації:

1. Екологічне обґрунтування прогнозу розповсюдження основних шкідників польових культур в агроценозах України

2. Ecological substantion of prognosis of spread of the ultimate pests of the field crops in the agrocenoses of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об'єкти - природні популяції і лабораторні культури колорадського жука Leptinotarsa decemlineata (Say), кукурудзяного метелика Ostrinia nubilalis (Hbn), картопляної молі Phthorimaea operculella (Zell), озимої совки (Scotia segetum Schiff.), комплексу саранових півдня Степу України, домінуючих видів шкідливих комах-фітофагів Полісся України. Методи - загальноприйняті методи фауністичних досліджень в ентомології та обліку чисельності комах, популяційної екології, захисту рослин - польових та лабораторних досліджень, вдосконалені та оригінальні біофізичні методи дослідження реакцій комах до інформаційних хімічних сигналів середовища мешкання, логічне та комп'ютерне моделювання динаміки популяцій комах.Новизна - обґрунтовано ендогенну складову динаміки чисельності комах - генетично визначені багаторічні цикли репродуктивного потенціалу, виживання та міграційної активності, які створюють передумови масового

розмноження фітофагів, а також вплив еколого-економічних чинників на формування фітосанітарного стану, що дало змогу поглибити наукове забезпечення фітосанітарних прогнозів. Доведено, що масове розмноження та поширення основних багатоїдних шкідників - саранових, совок та інших, що реєструється в останнє десятиріччя, відбулося внаслідок виведення з обробітку великих площ орної землі, глобального потепління клімату та стану сонячної активності. Обґрунтовано, що на сучасному рівні розвитку науки надійними предикторами для складання фітосанітарних прогнозів можуть слугувати ретроспективний аналіз показників багаторічної динаміки чисельності шкідників та заселених площ, статистики масових розмножень різних популяцій з урахуванням періодичної зміни сонячної активності. Вперше в Україні розроблена методологія феромонного моніторингу лускокрилих шкідників, яка є основою розробки вдосконалених систем інструментального обліку чисельності шкідливих комах.Результати - поглиблено основні положення синтетичної теорії динаміки популяцій шкідників сільськогосподарських культур, що має значення для підвищення надійності фітосанітарних прогнозів. Розроблено концепцію сучасної організації системи моніторингу і прогнозу в Україні, що дає змогу підвищити надійність прогнозу стану шкідливих популяцій. Розроблено алгоритм оперативного прогнозу шкодочинності комплексу головних шкідників озимої пшениці дозволяє прогнозувати сумарні втрати урожаю на макро- та мікроекономічному рівнях, сучасні системи моніторингу (Деклараційний патент України на винахід №59739 А. Спосіб моніторингу саранових. A01M5//00).

2. Objects - natural populations and laboratory cultures of Leptinotarsa decemlineata (Say), Ostrinia nubilalis (Hbn), Phthorimaea operculella (Zell), (Scotia segetum Schiff.), complex of Acrididae species from the south of Steppe zone of Ukraine, dominant pests species from Polissia (Boreal forests) zone of Ukraine.Methods - the standard methods of faunistic researches in entomology and the quantitative account of insects, ecology of populations, protection of plants - the field and laboratory researches, the advanced and original biophysical research methods of insects reactions on information environmental chemical signals, logic and computer simulation of insect populations dynamics.Novelty - presence of genetically predetermined long-term cycles of reproductive potential, a survival and migratory activity which create conditions of mass reproduction of insects, and also influence of environmenal-economic forces on phytosanitary conditions formation that has allowed to deepen scientific maintenance ofphytosanitary forecasts is proved. It is proved that mass reproduction and distribution of the basic field cultures pests registered in last decade has taken place owing to deducing the big areas of arable lands from agricultural processing, global climate warming and a condition of solar activity.It is proved also, that on a modern level of science development, reliable predictors as announcers for drawing up phytosanitary forecasts can serve: the retrospective analysis of long-term dynamics of pest quantities, statistics of mass reproduction of different populations in view of solar activity periodic changes. The methodology of pheromone monitoring of Lepidoptera, which is a basis for creation of the advanced systems for instrumental quantative account of harmful insects methods is developed for the first time for Ukraine.Results - substantive provisions of the quantity dynamics of of harmful insects theory are profound, the concept of modern organization of monitoring system and forecast is developed and allows to raise the reliability of phytosanitary forecasts. The algorithm for the nocuity of a winter wheat main pests complex operative forecast and modern systems of monitoring are developed (?declarative? patent of Ukraine No 59739 A. Way of Acrididae species monitoring. A01M5//00).Field - an agriculture, monitoring and the forecast.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоренко Віталій Петрович

2. Fedorenko Vitaliy Petrovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кавецький Володимир Миколайович

2. Кавецький Володимир Миколайович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Писаренко Віктор Микитович

2. Писаренко Віктор Микитович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глазко Тетяна Теодорівна

2. Глазко Тетяна Теодорівна

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саблук Василь Трохимович

2. Саблук Василь Трохимович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради КИРИК Микола Миколайович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні КИРИК Микола Миколайович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.